

UZASADNIENIE

M. N. został oskarżony o to, że:

1) w okresie od dnia 24 maja 2013 r. do dnia 17 czerwca 2013 r. w P., działając w celu uzyskania dla siebie kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 300.000 zł i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., doprowadził Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawiciela wymienionego Banku co do autentyczności przedstawionych dokumentów oraz zamiaru i możliwości spłaty rat kredytu w ten sposób, że przedłożył sfałszowane uprzednio przez nieustaloną osobę dokumenty w postaci wyciągów z rachunku bankowego Banku (...) S.A. za okres od dnia (...)r. do dnia (...). oraz za okres od dnia (...)do dnia (...), zeznanie CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od (...) do (...) oraz rachunku zysków i strat, sporządzonego za okres od (...) do (...), bilansu sporządzonego na dzień (...), a dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, a następnie w dniu (...) zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu w rachunku bieżącym o numerze (...) w kwocie 300.000 zł i nie uregulował pełnej należności, czym działał na szkodę Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w kwocie 118.478,97 zł i Banku (...) w W. w kwocie 177.155,95 zł, stanowiącej mienie znacznej wartości, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

2) w okresie od 6 sierpnia 2013 r. do dnia 13 sierpnia 2013 r. w P. przy ul. (...), działając w celu uzyskania dla siebie kredytu odnawialnego w wysokości 800.000 zł i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., doprowadził Bank (...) S.A. z siedzibą w W. Oddział 14 w P. przy ul. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawiciela wymienionego Banku co do autentyczności przedstawionych dokumentów oraz zamiaru i możliwości spłaty rat kredytu w ten sposób, że przedłożył sfałszowane uprzednio przez nieustaloną osobę dokumenty w postaci wyciągu z rachunku bankowego Banku (...) S.A. za okres od dnia (...). do dnia (...), zeznanie CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od(...)r. do(...) r. oraz bilansu sporządzonego na dzień (...), rachunku zysków i strat za rok 2012 r., a dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, a następnie w dniu (...) zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. Oddział 14 w P. przy ul. (...) umowę kredytu obrotowego o nr (...) w kwocie 800.000 zł i nie uregulował pełnej należności, czym działał na szkodę Banku (...)S.A. z siedzibą w W. w kwocie 330.400,20 zł i Banku (...) w W. w kwocie 479.400 zł, stanowiącej mienie znacznej wartości, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt III K 75/18, Sąd Okręgowy w Poznaniu:

1) uznał oskarżonego M. N. za winnego popełnienia obu opisanych wyżej czynów przyjmując, że stanowią one ciąg dwóch przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za przestępstwa te na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda stawka,

2) na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby,

3) na podstawie art. 73 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego,

4) na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych: Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 118.478,97 zł, Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 330.055,20 zł i Banku (...) w W. kwoty 656.555,95 zł,

5) na podstawie art. 44 § 2 k.k. w zw. z art. 195 k.k.w., orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez pozostawienie w aktach sprawy zabezpieczonych dowodów rzeczowych,

6) na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych, a na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił go od uiszczenia opłaty sądowej.

Apelację od tego wyroku, w zakresie dotyczącym orzeczenia o karze, wniósł prokurator, który podniósł zarzut rażącej niewspółmierności wymierzonej M. N., przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k., kary dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby oraz grzywny w w rozmiarze 100 stawek dziennych po 20 zł każda stawka, w wyniku nieuzasadnionego okolicznościami przyjęcia, iż można skonstruować wobec oskarżonego pozytywną prognozę kryminologiczną, a wymierzenie kar we wskazanym wymiarze uwzględnia w wystarczający sposób stopień winy, społecznej szkodliwości czynu, sposób działania sprawcy, a także realizuje cele kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie mają one osiągnąć w stosunku do oskarżonego.

W konkluzji prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku polegającą na wymierzeniu M. N. za przypisany mu ciąg dwóch przestępstw kary 5 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 50 zł każda stawka.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja w dużej mierze zasługiwała na uwzględnienie.

Rażąca niewspółmierność kary zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, że zachodzi wyraźna równica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1973 r., III KR 254/73, OSNPG 1974, Nr 3-4, poz. 51). Dysproporcja ta oczywiście musi być znaczna i już przy wstępnym oglądzie rzucać się w oczy i nie nadawać się do zaakceptowania. Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Sąd Okręgowy słusznie wprawdzie stwierdził, że przy ustalaniu wymiaru kary musi kierować się dyrektywami zawartymi w art. 53 k.k. i trafnie też ustalił, iż okolicznościami łagodzącymi są: przyznanie się oskarżonego do popełnienia zarzuconych mu czynów, wyrażenie skruchy, dotychczasowa niekaralność oraz prowadzenie ustabilizowanego trybu życia. Zbyt dużą jednak wagę przywiązał do wyrażonej przez M. N. „woli naprawienia szkody”, a z kolei w znacząco niedostatecznym stopniu uwzględnił okoliczność obciążającą oskarżonego, tj. dużą wartość wyłudzonego przez niego mienia.

Po pierwsze, od popełnienia przez oskarżonego przestępstw upłynęło 6 lat. W toku prowadzonego postępowania przygotowawczego oraz w trakcie postępowania przed Sądem I instancji, M. N. nie naprawił wyrządzonej szkody nawet w najmniejszym stopniu. Działania takie podjął dopiero po wniesieniu przez prokuratora apelacji na jego niekorzyść i to tuż przed terminem rozprawy odwoławczej. Co też istotne, uiszczył wręcz symboliczne kwoty w porównaniu do wysokości szkody. Oświadczył zarazem, że od stycznia 2019 r. zarabia miesięcznie od 30 do 60 tys. złotych, co przecież pozwalało mu na naprawienie szkody w o wiele większym zakresie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, podjęte przez oskarżonego działania mają charakter „manipulacyjny” w tym sensie, że ich celem nie była chęć realnego naprawienia szkody, lecz przekonanie Sądu Apelacyjnego do wydania korzystnego dla niego wyroku, o czym świadczy tak czas opisanych działań, jak i uiszczone kwoty.

Po drugie, rozmiar wyrządzonej przez M. N. szkody przekracza milion złotych. Jest to szkoda bardzo wysoka. Świadczy ona o wysokim stopniu społecznej szkodliwości popełnionych przez niego przestępstw. To właśnie przede wszystkim tej okoliczności Sąd Okręgowy nie nadał odpowiedniego znaczenia przy kształtowaniu wymiaru kary wobec oskarżonego.

Prokurator domagał się w apelacji wymierzenia M. N. kary 5 lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny uznał, że karą sprawiedliwą będzie kara 4 lat pozbawienia wolności. Kara ta jest wynikiem rozważenia wszystkich okoliczności, które winny mieć znaczenie przy ustaleniu jej rozmiaru. Z jednej strony chodzi tu o przytoczone już okoliczności łagodzące, prawidłowo ustalone przez Sąd Okręgowy, ale z drugiej strony o okoliczności obciążające, którym należało nadać odpowiednią rangę i wagę, tj. o wysokość wyrządzonej szkody i brak realnych działań zmierzających do jej naprawienia.

Idąc dalej, prokurator nie negował ilości ustalonych w zaskarżonym wyroku stawek dziennych grzywny, ale domagał się podwyższenia wysokości stawki do 50 złotych. Stanowisko oskarżyciela zasługuje na uwzględnienie. M. N. jest mężczyzną w sile wieku, który obecnie, jak deklaruje, uzyskuje bardzo wysokie dochody. Podniesienie wysokości stawki dziennej jest więc w pełni uzasadnione, a wyrażająca się kwotowo grzywna (po przemnożeniu ilości stawek przez wartość jednej stawki) nie powinna wpłynąć negatywnie na ciężący na nim obowiązek naprawienia szkody.

W przekonaniu Sądu Apelacyjnego, kara 4 lat pozbawienia wolności oraz grzywna ukształtowana przy podniesionej do 50 złotych wartości stawki dziennej są odpowiednie do stopnia zawinienia oskarżonego oraz do stopnia społecznej szkodliwości popełnionych przez niego przestępstw, jak też zapewniają prawidłowe oddziaływanie wychowawcze i zapobiegawcze wobec niego, a także spełniają swoją rolę w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, w szczególności świadczą o tym, że sprawcę poważnych przestępstw przeciwko mieniu, który spowodował bardzo wysoka szkodę spotyka adekwatna i sprawiedliwa reakcja karna.

Podwyższenie wymierzonej M. N. kary do 4 lat pozbawienia wolności czyni bezprzedmiotowymi rozważania na temat warunkowego zawieszenia jej wykonania. Rzecz w tym, że zgodnie z obecnym brzmieniem art. 69 § 1 k.k. możliwe jest zastosowanie tej instytucji do kary nie przekraczającej roku pozbawienia wolności, natomiast brzmienie tego przepisu z chwili popełnienia przypisanych oskarżonemu przestępstw pozwalało na jej zastosowanie do kary pozbawienia wolności nie przekraczającej dwóch lat.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a) uchylił orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności zawarte w punkcie 2 oraz orzeczenie o oddaniu oskarżonego pod dozór kuratora sądowego zawarte w punkcie 3,
- b) obostrzył wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności do 4 lat,
- c) obostrzył wymierzoną oskarżonemu karę grzywny poprzez podniesienie wysokości stawki dziennej do kwoty 50 złotych.

W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Nadto Sąd Apelacyjny obciążył oskarżonego kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze w kwocie 50 złotych (ryczałt za doręczenia i koszt uzyskanie informacji z K.) oraz wymierzył mu opłatę za obie instancje w wysokości 1 400 złotych. Takie rozstrzygnięcie znajduje swoje oparcie odpowiednio w art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. oraz w art. 10 ust. 1, art. 2 ust. 1 pkt 5 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych.

J. S. H. K.M. Ś.